

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny
Zespołu Szkół nr 3
im. Stanisława Wyspiańskiego w Jastrzębiu -Zdroju

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2016 r. poz. 1654 oraz z 2017 r. poz. 773)
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 882)
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60, 949 i 1292).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59 i 949).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783i 1458).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz. U. z 2016 r. poz. 1782, 1948, 1955, z 2017 r. poz. 60, 244, 708, 768, 1086, 1321.)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390)
- Rozporządzenie MEN z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 204 oraz z 2014 r. poz. 251 i 1993)
- Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 532 oraz z 2017 r. poz. 1643)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Priorytety Ministra Edukacji Narodowej na rok szkolny 2017/ 2018
- Statut Zespołu Szkół nr 3 im. Stanisława Wyspiańskiego w Jastrzębiu- Zdroju .

Wstęp

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół nr 3 w Jastrzębiu-Zdroju opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest, jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Program tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny program wychowawczo-profilaktyczny określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

1. Szkoła pełni funkcję wspierającą rodzinę w zakresie wychowania dzieci i młodzieży. Kierunek działalności wychowawczej szkoły nie może być sprzeczny z wolą rodziców.
2. Szkoła ma obowiązek poszanowania i obrony praw dziecka oraz jego ochrony przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją. Wychowanie w szkole ma polegać na budowaniu dobra.
3. Celem wychowania w szkole jest :
  - a. Stworzenie warunków do wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, moralnym, duchowym, estetycznym i społecznym).
  - b. Kształtowanie postaw ukierunkowanych na poszukiwanie w świecie wartości ostatecznych, podstawowych i wartości życia codziennego.
  - c. Uświadamianie życiowej użyteczności poszczególnych przedmiotów szkolnych, jak i całej edukacji na danym etapie.
  - d. Stwarzanie sytuacji wychowawczych sprzyjających samowychowaniu i samodzielności w dążeniu do wartości.

- e. Uczenie umiejętności godnego dążenia do dobra własnego z dążeniem do dobra drugiej osoby i społeczeństwa.
- f. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i za innych.
- g. Uczenie umiejętności poszukiwania celów oraz wartości i planowania działań pomocnych w osiągnięciu tych celów.
- h. Uczenie szacunku dla dobra wspólnego.
- i. Kształtowanie umiejętności dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości.
- j. Przygotowanie do życia w rodzinie, w społeczeństwie lokalnym i w państwie w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych.
- k. Kształtowanie postawy dialogu, umiejętności słuchania i rozumienia innych, współdziałania i współtworzenia w szkole wspólnoty nauczycieli i uczniów z zachowaniem wszelkich zasad demokracji.

Szkoła jest instytucją, w której każdy uczeń musi czuć się bezpiecznie. Zapewnienie bezpieczeństwa w szkole jest jednym z najważniejszych zadań szkoły. Przemoc i inne zagrożenia są jednym z przejawów demoralizacji zagrażających bezpieczeństwu w szkole. Szkoła musi podejmować działania mające na celu przeciwdziałanie zagrożeniom. W działania te należy zaangażować całą społeczność szkoły – uczniów, Radę Pedagogiczną i rodziców. Szczególną rolę w reagowaniu na przejawy demoralizacji lub niedostosowania społecznego odgrywać powinni nauczyciele. Muszą być oni zobowiązani do podejmowania działań interwencyjnych, ale przede wszystkim wychowawczych i profilaktycznych.

PROFILAKTYKA - to proces wspomagania człowieka w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu, a także ograniczania i likwidowania czynników, które blokują prawidłowy rozwój i zaburzają zdrowy styl życia.

Sfera profilaktyczna uwzględnia wiedzę na temat istniejących zagrożeń i identyfikacji problemów środowiska, w którym funkcjonujemy i zakłada realizację celów poprzez wykorzystanie strategii:

^ informacyjnych

^ edukacyjnych

^ alternatywnych

^ wczesnej interwencji

Profilaktyka rozumiana jest, jako proces wspierania zdrowia i poczucia własnej wartości oraz przeciwdziałania destrukcyjnym czynnikom. W działaniach profilaktycznych skupiamy się na:

PROFILAKTYCE PIERWSZEGO STOPNIA – są to działania skierowane do całej społeczności uczniowskiej, do nauczycieli i pracowników szkoły, do rodziców uczniów, mające na celu promowanie zdrowego stylu życia i zapobieganie zagrożeniom. Realizują ją wszyscy nauczyciele, pracownicy szkoły i rodzice.

PROFILAKTYCE DRUGIEGO STOPNIA – są to działania skierowane do uczniów o najwyższym ryzyku dysfunkcyjności, pomagające im w jego redukcji. Tę formę profilaktyki realizują nauczyciele, pedagog szkolny i specjaliści współpracujący ze szkołą.

Profilaktyka w Zespole Szkół Nr 3 im. Stanisława Wyspiańskiego w Jastrzębiu-Zdroju zorientowana jest na działania, które mają pomóc młodzieży podjąć trafne decyzje dotyczące wyborów, określenia systemu wartości, samodzielności myślenia, zachowań asertywnych i umiejętności radzenia sobie z presją rówieśniczą. Obejmuje działania, które pozwolą młodym ludziom poznać siebie i odnaleźć swoje miejsce w otaczającym świecie, a także rzetelną informację na temat zagrożeń, uzależnień, przemocy rówieśniczej i domowej. W realizacji programu przewidziany jest udział wszystkich pracowników szkoły, a także współpraca z instytucjami wspierającymi szkołę w jej działaniach profilaktycznych.

Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników ewaluacji (np. wewnętrznej, zewnętrznej),
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczego i programu profilaktyki realizowanych w roku szkolnym 2016/2017,
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,

- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

I. Misja szkoły

Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur. Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom. Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości, jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

II. Sylwetka absolwenta

Dążeniem Zespołu Szkół nr 3 w Jastrzębiu- Zdroju jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój. Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
- zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
- szanuje siebie i innych,

- jest odpowiedzialny,
- zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia,
- zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
- jest tolerancyjny,
- korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
- jest ambitny,
- jest kreatywny,
- jest odważny,
- jest samodzielny,
- posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
- szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
- jest odporny na niepowodzenia,
- integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
- inne (ważne z perspektywy przyjętych wartości oraz celów wychowawczych i profilaktycznych szkoły).

III. Cele ogólne

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia, jak również podejmowania zachowań prozdrowotnych,
- 2) psychicznej – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej,

- 3) społecznej – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- 4) aksjologicznej – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków oraz wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających,

substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,

- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkotykami.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na zagrożenie wystąpieniem zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane, jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w

szczegółności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,

- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 5) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

W bieżącym roku szkolnym najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- wspomaganie rozwoju ucznia w sferze emocjonalnej, społecznej i twórczej,
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie społecznej (szkole, klasie),
- wzbudzanie poczucia przynależności do grupy,
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości,
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
- przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
- przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
- troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole, jako społeczności,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- zapobieganie agresji i działaniom negatywnym, związanym z funkcjonowaniem sieci internetowych oraz portali społecznościowych,

- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem i psychologiem szkolnym, specjalistami oraz Samorządem Uczniowskim,
- wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców ,

- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym oraz obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,

- są członkami zespołów wychowawczych i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych

5. Zespół wychowawczy:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb danej szkoły.

6. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze,

- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Ośrodkiem Pomocy Społecznej i innymi.

7. Rodzice:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców uchwalanie w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

8. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

V. Kalendarz uroczystości szkolnych w roku szkolnym 2017/2018

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego
- ślubowanie klas pierwszych,
- porządkowanie grobów nieznanego żołnierza,
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Narodowe Święto Niepodległości,
- szkolny festiwal twórczości artystycznej,
- andrzejki szkolne,
- mikołajki klasowe,
- szkolne spotkanie opłatkowe,
- jasełka dla dzieci z domu dziecka,
- szkolny wieczór kolęd,
- studniówka, komers
- szkolne walentynki,
- Dzień Bezpiecznego Internetu
- pierwszy dzień wiosny,
- Dzień Ziemi,
- Święto Patrona Szkoły,
- pożegnanie abiturientów,
- szkolne obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- zakończenie roku szkolnego.

VI. Szczegółowe cele wychowawcze do realizacji w roku szkolnym 2017/2018

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO

1. Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów również w sferze preorientacji naukowej i zawodowej,
2. Podniesienie atrakcyjności zajęć pozalekcyjnych.
3. Organizacja odpowiednich form pomocy dla uczniów na różnych płaszczyznach.
4. Uzyskanie poprawy frekwencji na zajęciach lekcyjnych.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO:

1. Integracja zespołów klasowych poprzez organizację zajęć integrujących w klasach pierwszych.
2. Wdrażanie, rozumienie i respektowanie obowiązujących norm – również związanych z netetykietą i gwarancją pozytywnego wykorzystywania wirtualiów.
3. Rozwijanie postaw prospołecznych i działań w zakresie wolontariatu.
  - wyłonienie przez Samorząd Uczniowski Rady Wolontariatu
  - opracowanie przez Radę Wolontariatu Szkolnego Programu Wolontariatu
  - podejmowanie działań wolontaryjnych

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO

1. Kształtowanie umiejętności podejmowania i realizacji zachowań prozdrowotnych.
2. Ujęcie w tematyce lekcji wychowawczych zagadnień związanych z kształtowaniem postaw prozdrowotnych
3. Uświadomienie uczniom zależności pomiędzy odpowiednim stylem życia, a zdrowiem.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO

1. Kształtowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.
2. Przeprowadzenie cyklu zajęć psychoedukacyjnych wśród uczniów na temat umiejętności samooceny i rozpoznawania swoich predyspozycji, określenia mocnych i słabych stron.
3. Wskazanie konstruktywnych sposobów rozwijania swoich predyspozycji i pokonywania potencjalnych trudności.

OBSZAR ROZWOJU DUCHOWEGO

1. Upowszechnienie wiedzy na temat obowiązujących w szkole norm i wartości.
2. Zapoznanie uczniów i rodziców z systemem wartości przyjętych w koncepcji pracy szkoły oraz regulacjami prawa wewnątrzszkolnego.
3. Poprawa relacji pomiędzy pracownikami szkoły i uczniami.

VII. Harmonogram działań

SFERA	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
INTELEKTUALNA	Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień i zainteresowań uczniów	Przeprowadzanie w klasach diagnoz i ankiet wstępnych, obserwacje podczas bieżącej pracy	Wychowawcy klas, Pedagog szkolny	zgodnie z harmonogramem zajęć

	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów	<p>Przygotowanie propozycji zajęć w zespołach przedmiotowych, prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów, konkursów, wyjścia do muzeum, teatru, na wystawy, udział w życiu kulturalnym miasta, przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne, prezentowanie talentów na forum szkoły,</p> <p>Szkolenie rady pedagogicznej z zakresu aktywnych metod pracy</p> <p>Przeprowadzenie przez nauczycieli 1 zajęć lekcyjnych z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy</p>	<p>nauczyciele wszystkich przedmiotów</p> <p>koordynator WDN</p> <p>Dyrektor</p>	<p>zgodnie z harmonogramem zajęć prowadzonych przez konkretne osoby</p> <p>Zgodnie z kalendarzem szkolnych uroczystości określających terminy konkretnych przedsięwzięć i osoby odpowiedzialne za ich przygotowanie</p> <p>Wg planu pracy szkoły</p> <p>Zgodnie z terminami obserwacji lekcji ustalonym w planie nadzoru pedagogicznego</p>
	Rozwijanie umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień	zajęcia z preorientacji zawodowej	wychowawcy, doradca zawodowy	zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach
	Kształtowanie postawy twórczej	szkolny festiwal twórczości artystycznej	wychowawcy, organizatorzy przeglądu	Wg harmonogramu

	Kształcenie samodzielnego formułowania i wyrażania sądów	warsztaty w klasach debata na temat wartości i zasad wolontariatu	wychowawcy nauczyciele pedagog szkolny	Wg harmonogramu
	Podnoszenie efektów kształcenia poprzez uświadamianie wagi edukacji i wyników egzaminów zewnętrznych	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, szkolne konkursy z nagrodami na najwyższą średnią i najlepszą frekwencję	przewodniczący zespołów wychowawczych, nauczyciele przedmiotów	zajęcia zgodnie z harmonogramem opracowanym w zespołach wychowawczych dla poszczególnych klas
	Uczenie planowania i dobrej organizacji własnej pracy	lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, praktyczne sposoby zarządzania czasem na warsztatach prowadzonych przez pedagoga szkolnego,	pedagog szkolny wychowawcy,	zgodnie z harmonogramem zajęć
MORALNA	Kształtowanie szacunku do ludzi, wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, prawidłowe rozumienie wolności jednostki oparte na poszanowaniu osoby ludzkiej	działalność charytatywna, wolontariat szkolny Powołanie Rady Wolontariatu. Opracowanie Program Szkolnego Wolontariatu	opiekun samorządu szkolnego, wyznaczeni nauczyciele	Wg harmonogramu
	Rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych	świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych, lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu, spotkanie z weteranem II wojny światowej	nauczyciele wskazani jako odpowiedzialni za poszczególne działania	zgodnie z kalendarzem uroczystości i personalną odpowiedzialnością za konkretne działanie
	Poznanie kultury rodzimej, zaznajamianie z kulturą regionu	wycieczki, tematyczne lekcje wychowawcze,	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów	terminy konkretnych wycieczek planowanych przez wychowawców i nauczycieli

	Poznanie dorobku kulturalnego Europy, świata, wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii	międzynarodowe wymiany młodzieży, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce, wycieczki	Nauczyciele języków obcych	zgodnie z harmonogramem wycieczek
	Uczenie właściwego pojęcia tolerancji, odwagi w reagowaniu na niesprawiedliwość, krzywdę drugiego człowieka, agresję	warsztaty organizowane przez pedagoga szkolnego, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce,	pedagog szkolny, wychowawcy klas ,	zgodnie z harmonogramem opracowanym przez pedagoga lub wychowawców
	Promowanie zdrowego stylu życia	Dzień Sportu, zajęcia o zdrowym stylu odżywiania się oraz znaczeniu ruchu w życiu człowieka prowadzone przez wychowawców na podstawie scenariusza opracowanego przez zespół w składzie:...	nauczyciel WF, nauczyciele biologii i wychowania fizycznego , wychowania do życia w rodzinie	zgodnie z harmonogramem szkoły
SPOŁECZNA	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, a także o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły	Omówienie zasad statutu szkoły i regulaminów szkolnych, lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce.	wychowawcy	Początek roku

	Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji	<p>Warsztaty z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania.</p> <p>Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych, bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego.</p> <p>szkolna debata nt. praw i wolności w szkole</p>	<p>pedagog szkolny</p> <p>opiekun samorządu</p> <p>nauczyciel przedsiębiorczości</p> <p>wskazani nauczyciele</p>	<p>zgodnie z harmonogramem zajęć.</p> <p>Zgodnie z programem zajęć</p> <p>Wg harmonogramu</p>
	Doskonalenie kultury bycia.	zajęcia wychowawcze dla uczniów	wychowawcy	Zgodnie z harmonogramem lekcji wychowawczych
	Kształtowanie postawy szacunku wobec środowiska naturalnego	Udział w akcji sprzątanie świata. Udział w akcjach charytatywnych na rzecz zwierząt, wycieczki krajoznawcze.	Wychowawcy, nauczyciele przedmiotów	W miarę potrzeb

	<p>Kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej oraz wymagań rynku pracy. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy</p>	<p>warsztaty dla klas prowadzone przez doradcę zawodowego, nauka poszukiwania pracy, analizy ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy</p>	<p>nauczyciel przedsiębiorczości , doradca zawodowy</p>	<p>W miarę potrzeb</p>
	<p>Systematyczne monitorowanie frekwencji uczniów na zajęciach lekcyjnych. Zwiększenie współpracy z rodzicami w zakresie kontroli obowiązku szkolnego</p>	<p>analiza frekwencji uczniów</p> <p>systematyczne informowanie rodziców o absencji uczniów, wywiadówki, dni otwarte, indywidualne spotkania z rodzicami,</p>	<p>Wicedyrektor, wychowawcy</p>	<p>Co miesiąc</p>

EMOCJONALNA	Nauka nabywania świadomości własnych słabych i mocnych stron, kształtowanie samoakceptacji, budowanie poczucia własnej wartości	warsztaty dla uczniów prowadzone przez specjalistów z PPP- w miarę zaistniałych potrzeb , termin uzależniony od specjalistów Poradni lekcje wychowawcze poświęcone tej tematyce – wskazanie konkretnych zajęć	pedagog szkolny	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych klas
	Kształcenie umiejętności rozwiązywania problemów bez użycia siły Bezpieczeństwo w internecie. Odpowiedzialne korzystanie z mediów społecznych.	zajęcia integracyjne lekcje wychowawcze z wykorzystaniem filmów o agresji i jej unikaniu Dzień Bezpiecznego Internetu Tydzień Bezpiecznego Internetu	pedagog szkolny, wychowawcy pedagog szkolny, wychowawcy , nauczyciele informatyki	zgodnie z konkretnymi terminami dla poszczególnych oddziałów luty 2018

VIII. Zasady ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,

- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) w analizie przypadków.

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. Ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną szkoły 2017/2018 w dniu 27 września 2017r.